

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування закладу вищої освіти)

Географічний

(назва інституту / факультету)

Кафедра фізичної географії, геоморфології та палеогеографії
(назва кафедри)

Декан

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

М.Д. Заячук

“ 28 ” 08

2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

«Особливості проведення практичних робіт на уроках географії»
(назва навчальної дисципліни)

вибіркова

(вказати: обов'язкова/вибіркова)

Освітньо-професійна програма Географія
(назва програми)

Спеціальність 014.07 Середня освіта(Географія)
(вказати: код, назва)

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти перший бакалаврський
(вказати: перший бакалаврський/другий магістерський)

Географічний
(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання українська
(вказати: на якій мові читається дисципліна)

Чернівці 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Особливості проведення практичних робіт на уроках географії» складена відповідно до освітньо-професійної програми Географія, 014.07 Середня освіта (Географія).

Розробники: Ковбінська Галина Дмитрівна, к. геогр. н., асистент

(П.І.Б. авторів, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Викладач (чі), що забезпечує читання даної навчальної дисципліни:

Ковбінська Галина Дмитрівна, к. геогр. н., асистент

(П.І.Б. авторів, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Затверджено на засіданні кафедри фізичної географії, геоморфології та палеогеографії
протокол № 1 від "26" серпня 2025 року

Завідувач кафедри БДУ
(підпис) (прізвище та ініціали)

Богдан РІДУШ

Схвалено методичною географічного факультету
протокол № 1 від "28" серпня 2025 року

Голова методичної ради інституту / факультету

(підпис)

Наталія АНДРУСЯК
(прізвище та ініціали)

Мета навчальної дисципліни: Основною метою практичних робіт на уроках географії є закріплення на практиці й поглиблення набутих учнями теоретичних знань та формування в них ключових у системі шкільної географічної освіти умінь і навичок.

Результати навчання

У результаті вивчення дисципліни «**Особливості проведення практичних робіт на уроках географії**» у студентів повинні бути сформовані такі компетентності (згідно ОПП):

Загальні компетентності:

ЗК 07. Здатність спілкуватися рідною мовою як усно, так і письмово, включно із здатністю спілкуватися у сфері професійної діяльності.

ЗК 13. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, провадження інноваційної діяльності, здатність генерувати нові ідеї, творчо підходити до розв'язання проблем.

ЗК 14. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми, здатність до творчого пошуку, ефективного розв'язання освітніх проблем нестандартними способами.

Спеціальні (фахові) компетентності:

ФК 04. Здатність створювати умови, що забезпечують функціонування інклюзивної освіти за фахом.

ФК 09. Здатність навчити аналізувати географічні об'єкти й процеси як антропогенного, так і природного походження, з погляду фундаментальних принципів і знань природничих наук.

ФК 10. Здатність використовувати, читати та створювати географічні карти з використанням ГІС у педагогічній і практичній діяльності, наукових дослідженнях.

Програмні результати навчання на основі освітньої програми "Географія":

Результат ПРН 01. Знати основи психології, педагогіки, методики викладання а також фундаментальних і прикладних наук, необхідних для досягнення результатів навчання.

Результат ПРН 13. Здатність самостійно створювати наочні матеріали з використанням ПК, картографічні матеріали з метою оцінки, моделювання та прогнозування у шкільній географічній освіті.

Результат ПРН 14. Вміти застосовувати професійно природничо-наукові знання і практичні уміння й навички дисциплін фізико та суспільно-географічно циклу у педагогічній діяльності.

Результат ПРН 15. Здатність до творчого пошуку, компетентного розкриття сутності нових тенденцій розвитку світового господарства, розв'язання суспільно-географічних проблем

✓ інтегрувати практичні роботи у структуру уроку для досягнення освітніх цілей.

Опис навчальної дисципліни
Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	3	5	3	90	24	24	-	-	42	-	залік
Заочна	3	5	3	90	8	6	-	-	76	-	залік

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього го	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми лекційних занять	ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. Теоретико-методичні основи практичних робіт з географії											
Тема 1. Роль та значення практичних робіт у шкільному курсі географії.	8	2	2			4						
Тема 2. Класифікація та види практичних робіт з географії (картографічні, статистичні, польові, дослідницькі).	12	4	4			4						
Тема 3 Методика роботи з контурними картами та атласами на уроках географії.	8	2	2			4						
Тема 4. Використання статистичних матеріалів у практичних роботах з географії	8	2	2			4						
Тема 5. Організація спостережень у природі та їх роль у формуванні географічних знань.	8	2	2			4						
Тема 6 Методика роботи з географічними картами різного типу (топографічні, фізичні, тематичні).	16	4	4			8						
Разом за ЗМ1	60	16	16			28						
Теми лекційних занять	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Сучасні підходи до організації та оцінювання практичних робіт											
Тема 1. Сучасні цифрові ресурси та ГІС-технології у практичних роботах з географії.	8	2	2			4						
Тема 2 Планування та структурування уроку географії з урахуванням практичних робіт	8	2	2			4						
Тема 3 Оцінювання результатів практичних робіт: критерії та підходи.	7	2	2			3						

Тема 4. Інтерактивні та дослідницькі методи під час проведення практичних робіт з географії.	7	2	2			3					
Разом за ЗМ 2	30	8	8			14					
Усього годин	90	24	24			42					

Тематика лекційних занять з переліком питань

1. Роль та значення практичних робіт у шкільному курсі географії

1. Поняття «практична робота» у навчальному процесі.
2. Місце практичних завдань у структурі уроку.
3. Формування пізнавальних умінь і навичок.
4. Виховна та розвивальна роль практичної діяльності.
5. Практичні роботи як засіб поєднання теорії та реального життя.

2. Класифікація та види практичних робіт з географії

1. Основні підходи до класифікації практичних робіт.
2. Картографічні, статистичні, графічні, польові, дослідницькі роботи.
3. Індивідуальні та групові форми організації.
4. Приклади завдань різних типів.

3. Методика роботи з контурними картами та атласами

1. Призначення контурних карт у навчанні.
2. Алгоритм виконання завдань на контурних картах.
3. Робота з фізичними, економічними та політичними атласами.
4. Типові труднощі учнів та способи їх подолання.

4. Використання статистичних матеріалів у практичних роботах

1. Джерела статистичних даних (підручники, довідники, Інтернет).
2. Методика обробки числової інформації.
3. Побудова діаграм, графіків, картограм.
4. Інтерпретація результатів і висновки.

5. Організація спостережень у природі

1. Значення польових спостережень у шкільному курсі географії.
2. Види спостережень (метеорологічні, гідрологічні, ґрунтові, біогеографічні).
3. Техніка ведення щоденників і журналів спостережень.
4. Практична користь та формування дослідницьких навичок учнів.

6. Методика роботи з географічними картами різного типу

1. Особливості роботи з фізичними, тематичними, топографічними картами.
2. Навчання визначенню масштабу, координат, висот і відстаней.
3. Практичні завдання на просторовий аналіз.
4. Карта як головний інструмент географа.

7. Сучасні цифрові ресурси та ГІС-технології у практичних роботах

1. Використання електронних атласів, інтерактивних карт, Google Earth.
2. Основи геоінформаційних систем (ГІС) для учнівської практики.
3. Візуалізація просторових даних.
4. Цифрові ресурси як засіб підвищення мотивації учнів.

8. Планування та структурування уроку географії з урахуванням практичних робіт

1. Види уроків географії та їх структура.
2. Місце практичної роботи на уроці: етап закріплення чи вивчення нового матеріалу.
3. Інструктаж і організація самостійної діяльності.
4. Поєднання теоретичного та практичного компонентів.

9. Оцінювання результатів практичних робіт: критерії та підходи

1. Принципи об'єктивного та прозорого оцінювання.
2. Критерії перевірки картографічних, статистичних та дослідницьких завдань.
3. Диференційований підхід до учнів.
4. Використання самооцінювання та взаємооцінювання.

10. Інтерактивні та дослідницькі методи під час проведення практичних робіт

1. Використання інтерактивних технологій (робота в парах, групах, дискусії).
2. Дослідницький підхід у виконанні практичних завдань.
3. Методи проектної діяльності.
4. Формування критичного мислення і творчості учнів.

Теми (ключові завдання) практичних занять

№	Назва теми	
<i>Змістовний модуль 1 Теоретико-методичні основи практичних робіт з географії</i>		
1	<p>Картографічні роботи (Визначення географічних координат точок на карті. Визначення відстаней і площ за масштабом. Аналіз фізичної карти світу: рельєф і форми земної поверхні. Нанесення на контурну карту об'єктів світового значення. Робота з тематичними картами: кліматичні пояси світу. Визначення напрямків і складання простих картографічних схем. Робота з топографічною картою: умовні знаки, орієнтування.)</p> <p>Статистичні та графічні роботи (Побудова кліматичних діаграм за метеорологічними даними. Побудова та аналіз графіків руху населення. Складання порівняльних таблиць природних ресурсів регіонів. Аналіз демографічних показників (народжуваність, смертність, міграції). Побудова діаграм галузевої структури господарства. Аналіз динаміки розвитку промисловості та сільського господарства України. Використання статистики для порівняння економічного рівня країн світу.)</p> <p>Польові та спостережні роботи (Спостереження за погодою та ведення щоденника погоди. Вимірювання температури, вологості, атмосферного тиску. Дослідження властивостей ґрунту. Визначення сторін горизонту за Сонцем і компасом. Спостереження за водними об'єктами (річка, озеро, струмок). Вивчення рослинності місцевості та складання флористичного опису.)</p>	
<i>Змістовний модуль 2. Сучасні підходи до організації та оцінювання практичних робіт</i>		
2	<p>Робота з цифровими ресурсами та сучасними технологіями (Використання Google Maps для визначення відстаней і маршрутів. Робота з сервісом Google Earth: вивчення рельєфу та ландшафтів. Створення цифрової карти району/міста з використанням онлайн-ресурсів. Використання ГІС для аналізу просторових даних. Порівняння карт різних років (історичні та сучасні карти).</p> <p>Дослідницькі та інтегровані роботи (Дослідження впливу діяльності людини на природне середовище. Складання природно-географічної характеристики своєї місцевості. Розробка міні-проекту «Вплив господарської діяльності людини на довкілля». Підготовка та презентація власної міні-екскурсії рідним краєм. Виконання інтегрованої дослідницької роботи (поєднання картографічних і статистичних методів).</p>	

Тематика індивідуальних завдань
ІНДЗ – не передбачено навчальним планом

Самостійна робота студента

№	Назва теми	Завдання для самостійної роботи і форми контролю	кількість в год
<i>Змістовний модуль I Теоретико-методичні основи практичних робіт з географії</i>			
1	Тема 1. Роль та значення практичних робіт у шкільному курсі географії	<ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізуйте, які компетентності формуються у процесі виконання практичних робіт. 2. Наведіть приклади практичних робіт з різних тем шкільного курсу географії. 3. Опишіть переваги практичного методу порівняно з теоретичним викладом матеріалу. <p>Форми контролю:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Написання есе або рефлексії. • Тестування з відкритими запитаннями. • Міні-презентація або повідомлення. 	4
2	Тема 2. Класифікація та види практичних робіт з географії (картографічні, статистичні, польові, дослідницькі)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Складіть таблицю класифікації практичних робіт із прикладами для кожного виду. 2. Проаналізуйте роль кожного виду робіт у формуванні ключових географічних компетентностей. 3. Підготуйте короткий конспект або план-конспект одного з видів практичної роботи. <p>Форми контролю:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Захист таблиці або схеми. • Обговорення під час семінару. <p>Виконання практичного кейсу</p>	4
2	Тема 3. Методика роботи з контурними картами та атласами на уроках географії	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опишіть алгоритм виконання практичного завдання з контурною картою. 2. Розробіть приклад завдання з контурною картою для 7 класу. 3. Порівняйте ефективність роботи з атласами та контурними картами. <p>Форми контролю:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Практична робота (заповнення контурної карти). • Методичний аналіз власного завдання. • Тестування з методики. 	4
4	Тема 4. Використання статистичних матеріалів у практичних роботах з географії	<ol style="list-style-type: none"> 1. Розробіть завдання для учнів із використанням статистичних даних (таблиці, графіки). 2. Опишіть основні методи аналізу статистичних матеріалів у шкільному курсі географії. 3. Підготуйте приклад обробки статистичних даних у вигляді діаграми. <p>Форми контролю:</p>	4

		<ul style="list-style-type: none"> Практичне завдання зі статистичним аналізом. Захист підготовленої роботи. Міні-кейс або портфоліо	
5	Тема 5. Організація спостережень у природі та їх роль у формуванні географічних знань	1. Складіть план щоденника спостережень за погодою або сезонними змінами. 2. Розробіть інструкцію для учнів щодо проведення спостереження в полі. 3. Проаналізуйте дидактичне значення польових спостережень. Форми контролю: <ul style="list-style-type: none"> Заповнений фрагмент щоденника спостережень. Захист інструкції для учнів. Творче есе або методичний аналіз. 	4
6	Тема 6. Методика роботи з географічними картами різного типу (топографічні, фізичні, тематичні)	1. Порівняйте особливості роботи з топографічною, фізичною та тематичною картами. 2. Розробіть практичне завдання на основі однієї з карт. 3. Поясніть способи перевірки сформованості картографічних навичок учнів. Форми контролю: <ul style="list-style-type: none"> Захист методичної розробки. Практична робота з картою (аналіз, визначення координат, профіль рельєфу тощо). Тестування або картографічний практикум. 	8
Змістовий модуль 2. Сучасні підходи до організації та оцінювання практичних робіт			
7	Тема 7. Сучасні цифрові ресурси та ГІС-технології у практичних роботах з географії	1. Підготуйте огляд 2–3 сучасних цифрових ресурсів (наприклад: Google Earth, ArcGIS, Natural Earth). 2. Розробіть приклад практичного завдання з використанням ГІС або онлайн-карти. 3. Проаналізуйте переваги й недоліки цифрових інструментів у порівнянні з традиційними. Форми контролю: <ul style="list-style-type: none"> Презентація огляду цифрових ресурсів. Захист практичного завдання. Онлайн-тест або практичний кейс з використанням ресурсу. 	4
8	Тема 8. Планування та структурування уроку географії з урахуванням практичних робіт	1. Розробіть фрагмент конспекту уроку з включенням практичної частини (вказати мету, етапи, завдання). 2. Опишіть особливості структури уроку, де переважає практична діяльність учнів. 3. Підготуйте рекомендації для вчителя щодо ефективного планування таких уроків. Форми контролю: <ul style="list-style-type: none"> Захист конспекту уроку. 	4

		<ul style="list-style-type: none"> • Методичний аналіз або самооцінка. • Обговорення на семінарі. 	
9	Тема 9. Оцінювання результатів практичних робіт: критерії та підходи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опишіть традиційні та інноваційні підходи до оцінювання практичних робіт. 2. Розробіть критерії оцінювання для одного типу практичного завдання (наприклад, картографічного). 3. Проаналізуйте приклади оцінювання з різних джерел (державні стандарти, авторські методики). <p>Форми контролю:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Таблиця критеріїв оцінювання. • Есе/аналітична записка. <p>Тест з варіантами підходів до оцінювання</p>	3
10	Тема 10. Інтерактивні та дослідницькі методи під час проведення практичних робіт з географії	<ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте 2–3 інтерактивні методи, які можна застосувати під час практичних робіт (мозковий штурм, метод проєктів, квести). 2. Розробіть фрагмент дослідницького завдання для учнів з елементами пошукової діяльності. 3. Проаналізуйте значення дослідницького підходу для формування критичного мислення. <p>Форми контролю:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Захист дослідницького завдання. • Методичне обговорення (дискусія). <p>Рефлексійне есе або портфоліо.</p>	3

Результати виконаних завдань, передбачених для самостійної роботи здобувача, враховуються в процесі поточного та підсумкового контролю.

Методи навчання

Під час викладання курсу «Особливості проведення практичних робіт на уроках географії» залучається низка сучасних освітніх технологій, зокрема, електронне навчання, інформаційно-комп'ютерні технології, інтерактивні заняття (заняття дискусійна група, заняття з навчанням одних студентів іншими), інтегровані заняття.

Форми організації навчальної роботи загальні (групові/індивідуальні, аудиторні/поза аудиторні); конкретні (лекції, практичні заняття, індивідуальна/групова консультація, виконання самостійних / індивідуальних дослідницьких завдань)

Під час вивчення курсу «Особливості проведення практичних робіт на уроках географії» доцільно використовувати наступні методи навчання:

- метод проблемного навчання;
- словесні (лекція, бесіда з елементами дискусії, розповідь, пояснення) для проведення лекційних занять;
- наочні методи здебільшого використовуються для проведення практичних робіт, серед яких найпоширеніші такі: демонстрація, графічні методи, презентації, ілюстрації, відеоматеріали, тощо;
- практичні заняття;
- екскурсії;
- навчально-рольова дискусія;
- проєктний метод;
- аналіз джерел і літератури;

- візуальні та аудіовізуальні методи
- електронне та інтерактивне онлайн-навчання (курси-ресурси, мультимедійні, дистанційні, web-конференції та вебіари тощо).

Система контролю та оцінювання

Навчальні досягнення студентів із дисципліни оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Навчальні досягнення студентів із дисципліни оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль знань студентів ґрунтується на здійсненні поточного і підсумкового контролю при застосуванні таких форм і засобів діагностики, як оцінювання практичних і самостійних робіт, тестування, оцінювання індивідуальних завдань, письмове й усне опитування.

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни, за умови, що кожна тема повинна бути здана хоча би на мінімальну оцінку. Роботи, які здаються не вчасно без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання рубіжних контролів (модулів) відбувається за дозволом лектора за наявності документів, що підтверджують поважні причини. Студенти повинні всі роботи виконувати самостійно, без допомоги сторонніх осіб чи використання заборонених джерел (в тому числі різних девайсів). При дистанційному навчанні або онлайн-тестах заборонено користуватися матеріалами, які не передбачені правилами проведення оцінювання (наприклад, пошуковими системами, готовими відповідями тощо). У випадку виявлення таких порушень роботи не оцінюватимуться, а результати анулюються.

Відвідування занять (як лекційних, так і практичних) є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, академічна мобільність) навчання може відвідуватись індивідуально у формі онлайн при попередженні викладача.

Облік успішності за формами поточного контролю знань за модулями в межах академічних груп проводиться за такими видами роботи студента:

- комп'ютерне тестування,
- письмове визначення основних понять,
- контрольні роботи, самостійні роботи,
- виконання усіх практичних робіт.

Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)			Кількість балів (залік)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль №1	Змістовий модуль №2	Практичний модуль		

Н · Е · 1 · 1 · · ·	Н · Е · 1 · 2 · · ·	Н · Е · 1 · 3 · · ·	Н · Е · 2 · 1 · · ·	Н · Е · 2 · 2 · · ·	Н · Е · 2 · 3 · · ·	Н.Е. 2.4.	Н. Е. 2.5	Н. Е. 2.6	Н. Е. 2.7	20	40	100
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4			

Примітка: самостійна робота оцінюється під час модульної роботи і оцінюється у 0,5 бала

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Зараховано	A (90-100)	«Відмінно» - студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, як лекційним так і з практичних занять, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань. Грунтовне знання теоретичного матеріалу, вільне володіння поняттями, термінами, класифікаціями. Вміння застосовувати знання для аналізу, узагальнення та вирішення проблемних ситуацій. Виконання практичних робіт повне, без помилок, із творчим підходом. Уміння самостійно працювати з картами, статистичними даними, цифровими ресурсами. Аргументовані висновки та чітка логіка мислення. Виконання самостійних завдань у повному обсязі, на високому рівні. Виконав і захистив усі практичні заняття.

Зараховано	B (80-89)	«Дуже добре»– студент знає теоретичний матеріал, виконав практичні роботи, оперує, уміє пояснити сутність основних понять. □ Добре знання теоретичного матеріалу, незначні неточності у викладі.Вміння застосовувати знання на практиці з окремими несуттєвими помилками. Виконання практичних робіт повне, але з дрібними неточностями.Самостійність у роботі з навчальними джерелами, часткові труднощі в інтерпретації результатів.Завдання для самостійної роботи виконано в основному правильно, з окремими недоліками. Виконав і захистив усі практичні заняття.
	C (70-79)	«Добре» – вище зазначене виконує не в повній мірі, але все таки знає основну теорію й практику, виконує завдання викладача, може давати добрі відповіді на запитання. Виконав і захистив всі практичні роботи.
Зараховано	D (60-69)	«Задовільно»– знає основні теоретичні положення. Фрагментарне знання теоретичного матеріалу, значні прогалини.Виконання практичних робіт з помилками, неповне.Обмежена здатність до самостійної роботи.Труднощі у використанні джерел географічної інформації.Самостійні завдання виконані частково або з істотними недоліками.Виконав і захистив усі практичні заняття.
	E (50-59)	«Достатньо»– все вище вказане виконує не повною мірою. Знання матеріалу поверхове, на рівні відтворення окремих фактів.Значні труднощі при виконанні практичних робіт.Відсутність уміння застосовувати знання на практиці.Низький рівень самостійності, виконання завдань несистематичне. Самостійна робота формальна, часто з помилками, без належних висновків.На половину питань відповідає правильно.
Незараховано	FX (35-49)	«Незадовільно»– студентом не виконані вимоги, які поставлені для оцінки “достатньо”, але студент виконував завдання в межах програми курсу.
	F (1-34)	«Незадовільно»з обов'язковим повторним курсом.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
-------------------------------	-----------------------

	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	Зараховано
Добре	B (80-89)	Зараховано
	C (70-79)	Зараховано
Задовільно	D (60-69)	Зараховано
	E (50-59)	Зараховано
Незадовільно	FX (35-49)	незараховано (з можливістю повторного складання)
	F (1-34)	незараховано (з обов'язковим повторним курсом)

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ Й КОНТРОЛЮ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

1. Що таке практична робота та яке її місце у структурі уроку географії?
2. Які основні функції виконують практичні роботи у навчальному процесі?
3. Які існують класифікації практичних робіт з географії?
4. У чому полягає різниця між індивідуальними та груповими практичними роботами?
5. Які труднощі найчастіше виникають у школярів при виконанні практичних робіт?
6. Назвіть особливості роботи з контурними картами на різних етапах навчання.
7. Опишіть алгоритм виконання завдання з нанесення об'єктів на контурну карту.
8. Які навички формуються під час роботи з топографічною картою?
9. Яке значення мають польові спостереження у курсі шкільної географії?
10. Які вимоги висуваються до ведення щоденника спостережень за погодою?
11. Які основні джерела статистичної інформації з географії?
12. Як правильно будувати кліматичну діаграму за вихідними даними?
13. Які етапи аналізу статистичних таблиць і діаграм?
14. Порівняйте використання графіків і картограм у навчанні географії.
15. Як за допомогою статистики можна показати економічні відмінності між країнами?
16. Які можливості для практичної роботи на уроках географії надає Google Maps?
17. Чим відрізняється використання Google Earth від традиційної карти?
18. Що таке геоінформаційні системи (ГІС) і як їх можна застосувати в школі?
19. Які переваги та недоліки цифрових карт порівняно з паперовими?
20. Як інтегрувати цифрові ресурси у структуру уроку географії?
21. Як правильно планувати урок географії з урахуванням практичної роботи?
22. Які типи уроків найбільше сприяють проведенню практичних робіт?
23. Які методи інструктажу ефективні під час організації практичних завдань?
24. Як здійснювати контроль та оцінювання практичних робіт учнів?
25. Які принципи потрібно враховувати при розробці критеріїв оцінювання?
26. У чому полягає сутність інтерактивних методів навчання?
27. Як групова форма роботи впливає на якість виконання практичних завдань?
28. Чим відрізняється дослідницька робота від традиційної практичної?
29. Які етапи реалізації навчального міні-проекту з географії?
30. Які інтегровані практичні завдання можна застосувати на уроках географії?

Зарахування результатів неформальної освіти

Відповідно до «Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (протокол №4 від 28 березня 2022 року)» (<https://www.chnu.edu.ua/media/3aykf41y/polozhennia-pro-vzaiemodiiu-formalnoi-ta-neformalnoi-osvity.pdf>) допускається зарахування навчальних елементів, а також отримання додаткових балів за результатами неформальної освіти:

– проходження безкоштовних навчальних тренінгів (вебінарів, семінарів), що проводяться на низці українських фахових платформ, за умови отримання безкоштовного сертифікату.

Результати зараховуються лише для відповідних тем лекційних і семінарських занять, практичних і лабораторних завдань даної навчальної дисципліни у кількості балів, що виділяються на цей навчальний елемент.

Рекомендована література

Обов'язкова

1. Вітенко І. М., Марцинишин В. А., Марцинишин Н. Г. Практичні роботи з географії, 8—9 класи: Метод, посібник на допомогу вчителю географії. — Тернопіль: СМП «Астон», 1999. N
2. Державний стандарт базової і повної середньої освіти. Постанова Кабінету Міністрів України від 14 січня 2004 р. 24.
3. Диференційовані дидактичні матеріали з географії. 6—10 класи. - Харків: Вид. група «Основа», 2007.
4. Кобернік С. Г. та ін. {Методика викладання географії в школі: Навчально-методичний посібник. — К.: Стафед-2, 2000.
5. Корнєєв В. П. Географія материків і океанів 7 клас: Посібник для вчителя. — Харків: Ранок, 2002.
6. Пасько Л. П., Сушко Г. І. Самостійні та практичні роботи з географії України (8 клас): Посібник для вчителів географії. -Вінниця: Антекс, 2001. Програма з географії для загальноосвітніх навчальних закладів 12-річної школи. — К: Перун, 2006.
7. Думанська Г. В., Назаренко Т. Г.. Практикум з курсу «Загальна географія». — Кам'янець- Подільський: Аксіома, 2007..
8. Думанська Г. В., Назаренко Т. Г.. Практикум з курсу «Географія материків і океанів». — Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2007.
9. Сиротенко А. Й. Економічна та соціальна географія України. 9 клас: Методичний посібник дія вчителя / А. Й. Сиротенко, О. Г. Стадник. — Харків; Ранок, 2005.
10. В.Стадник О.Г Географія материків і океанів:Методичний посібник для практичних робіт.-Харків: Ранок 2008
11. Топузов О. М. Проблемне навчання географії в школі: теорія і практика. — К: Фенікс, 2007.

Інформаційні ресурси

1. Національний атлас України / за ред. Руденко Л.Г. - К.:ДНВП "Картографія", 2007 - Режим доступу : <http://wdc.org.ua/atlas/default.html>

ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Питання плагіату та академічної доброчесності регламентуються ЗУ «Про вищу освіту» та локально-правовими актами ЗВО: Правила академічної доброчесності у Чернівецькому

національному університеті імені Юрія Федьковича https://drive.google.com/file/d/1EzBsehqERCEzxJwWerz6_eTUFUBGv4o/view. Положення про виявлення та запобігання плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича https://drive.google.com/file/d/16eJk4gKG5oJII2ot4UeSq2_BSgadrPI_/view та Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича https://drive.google.com/file/d/1CB4AIMVXSAYkF_CepIk98GPc9E8KznQ/view

Студенти несуть особисту відповідальність за випадки їхнього порушення, враховуючи плагіат, списування, підказування тощо. У разі виявлення академічної недоброчесності вперше бали, зараховані студентів/ці за виконане завдання, скасовуються. Повторна практика недоброчесності може призвести до анулювання всіх нарахованих за курс балів.